

"Rahmâniyete karşı, vüs'atli ve azametli ve intizamlı bir ubûdiyetle mukabele ediyorlar." cümlesini açıklayıp, "Rahmaniyet" ile "Rahimiyet" arasındaki farkı ifade eder misiniz?

"Rahman; "Dünya hayatında, mü'min-kâfir, günahkâr-müttaki, âsi-muti' tefrik etmeden mahlûkatın hepsine merhametle muamele eden."

"Ezelde bütün yaratılmışlar hakkında hayır ve rahmet irade buyuran."

"Rızıkları ve her türlü iyilikleri ihsan eden.

"Rahman ismi, tecell-i amm ism-i hastır."

Yani; **Rahman** ismi, hiçbir şeyi ayrı tutmadan, umumi olarak tecelli eden ve Allah'a mahsus olan demektir. **Bu sebeple Rahman tek başına insanlara isim olarak verilemez.**

"Rahim; "Verdiği nimetleri iyi kullananlara daha büyük ve ebedî nimetler veren"
"Ahiret hayatında sadece mü'minlere ihsan ve ikram eden." "Kâfirleri adaletiyle cehenneme, mü'minleri merhametiyle cennete koyan."

Rahim: Allah'ın şefkatinin sadece ve sadece iman ehline tecelli etmesidir. Kâfirler **Rahim** isminin tecellisinden faydalanamazlar. **Rahim** isminin tecellisi daha ziyade ahirette olacaktır. Dünya ve ahirette ekseriyetle mü'min ve müttakilerde tecelli eder. Yani **Rahim** ismi hem dünyada hem de ahirette hususî tecelli ediyor, sadece ahirete mahsus kalmıyor. Dünyada fitrat kanunlarına uyanlara hususî tecelli ederken, ahirette ise sadece mü'minler için tecelli edecektir.

Rahim ismi; **"tecell-i has ism-i amm"dır.** Yani tecellisi hususî, isim hakkı ise umumîdir. Bu sebeple **Rahim** ismini insanlara vermekte bir mahsur yoktur.

Rahman ismi bütün mahlûkatta tecelli ediyor. Eski tabirle **"Rahman; ism-i has tecelli-i ammdir, Rahim ise ism-i amm tecelli-i hasdır."** Yani **Rahman** isim olarak Allah'ın hususî bir ismidir, ama tecelli noktasından bütün mahlûkatı içine alır.

Rahman kâfir mü'min, tembel çalışkan, günahkâr müttaki ayırımı yapmadan, bütün insanlara tecellî derken, **Rahim** ismi biraz daha hususiyet kazanarak sadece mü'min, çalışkan ve müttaki kullarda tecelli eder.

"Rahman" ismi umumî, **"Rahim"** ismi ise hususî bir isimdir. *Bu yüzden Rahim ismi de Rahman isminin içindedir.* **Rahman** büyük, umumî ve

muhit nimetlerde, **Rahim** ismi ise küçük, hususî ve muayyen nimetlerde tecelli ediyor.

Rahim ismi ise, umumî bir isimdir, isim olarak herkese verilebilir; ama tecelli noktasından hususîdir, dünya hayatından çok ahiret hayatına bakar. Bu yüzden kâfirler, zalim ve dinsizler dehşetli mahşer meydanında **Rahim** ismine mazhar olamayacakları için, azap devamlı ve şiddetli olacaktır.

Kâinat sayısız çeşit çeşit harika nimetlerin teşhir edildiği büyük bir sofradır. Aynı zamanda insanın bütün maddî ve manevî duygu ve cihazlarına hitab eden mükellef bir sofradır. Hem içiçe sofralar halinde açılmış büyük bir sofradır. Her canlı bu sofradan hissedar olur ve istifade eder. Bu sofrada küçük bir karıncadan tut, ta büyük bir file kadar, her canlının ihtiyaç ve rızkı hazırlanmıştır.

Bu sofranın başmisafiri ise; insandır. Diğer canlılar bu başmisafir sayesinde bu sofradan istifade eder ama, insan geniş istidadı ve câmi' fitratı sayesinde adeta bütün sofrayı ihata edecek bir tarzda faydalanıyor.

Cenab-ı Hak, her canlının hayatını devam ettirebilmesi için bütün şartları en mükemmel bir şekilde hazırlamıştır. Balıkları suda rahat bir şekilde yaşatan ve yüzdüren Allah, kuşları da havada kolayca uçabilecek bir hilkatte yaratmış, tavukların uçmasına müsaade etmemiştir.

Kurt ve aslan gibi hayvanları, avlarını rahatlıkla yakalayıp parçalayacak bir vaziyette yaratan hikmet ve kerem sahibi Rabbimiz, koyunu uysal olarak yaratmıştır.

İnsanların hizmetine verilen at, sığır ve koyun gibi hayvanlar ot ve samanla beslenmektedirler. Şayet bu hayvanlar da etle beslenseydiler onlara bakmamız mümkün olmazdı.

Rezzak-ı Kerim her canlıya ayrı ayrı sofralar sermiş amma en mükemmel sofrayı insanlar için kurmuştur. Misafirin kıymeti sofrasından belli olur. Bir yere üst seviyede bir idareci gidecek olsa, hazırlıklar önceden yapılır ve en güzel yemekler hazırlanır. Kâinatta Cenab-ı Hakkın aziz bir misafiri insan olduğu için, en güzel sofralar onun için hazırlanmış, diğer misafirler, bu aziz misafirlerin sayesinde o nimetlerden istifade etmektedirler. Bu kadar sayısız ve harika nimetlere mazhar olan misafirlere yakışan da mihmandarlarını razı etmek, O'nun izni dairesinde yiyip, içmektir. Derler ya; "Misafirin iyisi, ev sahibine tâbi olandır."

Bütün bu sofraları mükemmel bir şekilde tanzim, tefriş, tedbir ve terbiye eden, Allah'ın Rububiyet sıfatıdır. Rabbü'l-âlemin olan Allah, en küçük karıncadan ta en büyük file kadar, her canlının rızkı ve terbiyesi ile alâkadardır ve onların en basit ihtiyacını dahi tedarik ediyor.

Bu kâinat sofrası, Allah sonsuz şefkatini ve mükemmel terbiyesini ilan ve izhar ettiği halde, ne yazık ki insanların ekserisi birtakım felsefî fikirlerin ve batıl cereyanların

tesiri ile bunun farkında değildirler.